

Oppsummering

Forelesning 14, Econ 3610/4610

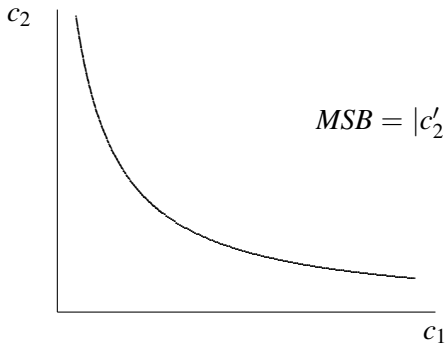
Katinka Holtsmark, 22.11.2016

- ▶ Allokering av **knappe** ressurser
- ▶ Markedsmekanismer
- ▶ Når markedet svikter
- ▶ Finansiering av offentlige utgifter

Enkel økonomi uten markedssvikt

Én konsument, preferanser:

$$U(c_1, c_2) = U^0 \Rightarrow c_2(c_1)$$

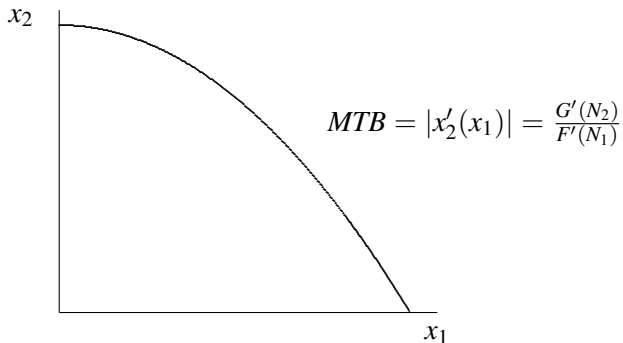

$$MSB = |c_2'(c_1)| = \frac{\partial U}{\partial c_1} / \frac{\partial U}{\partial c_2}$$

Enkel økonomi uten markedssvikt

Produksjonsmulighetene i økonomien:

Ressursknapphet $\Rightarrow x_2(x_1)$

Effektiv allokering: $MSB = MTB$

Enkel økonomi uten markedssvikt

- ▶ Produksjon med flere innsatsfaktorer, produksjonseffektivitet:

$$MTSB = MTSB$$

- ▶ Flere konsumenter, bytteeffektivitet:

$$MSB = MSB$$

- ▶ Handel på verdensmarkedet:

- ▶ Prisene på VM er gitt (eksogent)
- ▶ Eksport av varer som har høyere verdi på VM (på marginen)
- ▶ Import av varer som har lavere verdi på VM (på marginen)
- ▶ Flere ressurser tilgjengelig
- ▶ Forskjellig anvendelse av goder

Enkel økonomi uten markedssvikt

Gjennomgående:

- ▶ Realløsning
- ▶ Markedsløsning

Forutsetter:

- ▶ 1. velferdsteorem
- ▶ 2. velferdsteorem

Markedssvikt

1. VT ikke gyldig

- ▶ Markedsmakt
- ▶ Stordriftsfordeler
- ▶ Eksterne virkninger
- ▶ Kollektive goder

Markedssvikt - markedsmakt

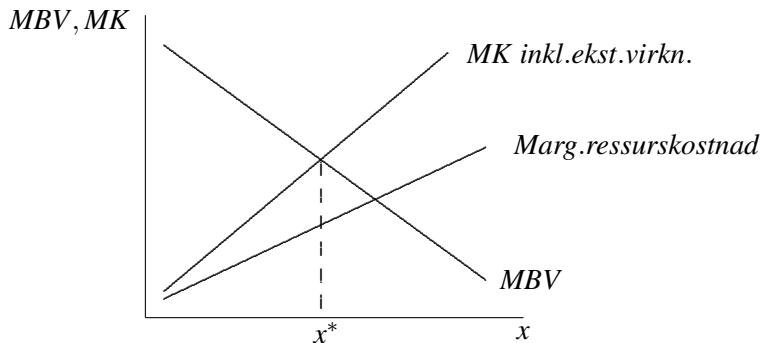
- ▶ Aktøren med markedsmakt vil endre allokeringen for å påvirke prisforholdene til sin fordel
- ▶ Priser reflekterer ikke lenger verdi på marginen av alle goder i alle anvendelser
- ▶ Myndighetene kan påvirke allokeringen f.eks. ved bruk av subsidie/avgift

Markedssvikt - stordriftsfordeler i prod.

- ▶ Ingen vil produsere godet i full konkurranse
- ▶ Monopol minimerer kostnadene
- ▶ Myndighetene kan finansiere underskudd

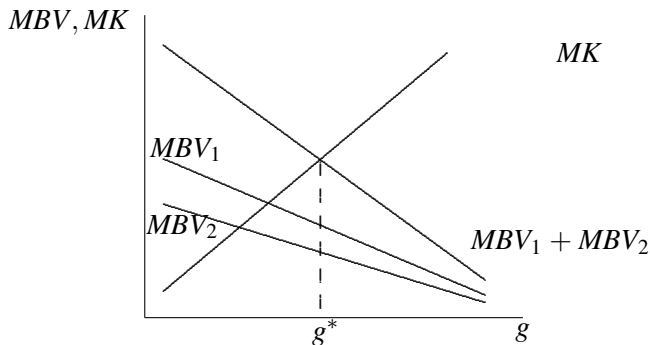
Markedssvikt eksterne virkninger

- ▶ Negativ: for mye ressurser allokeres til kilden for eksternaliteten
- ▶ Positiv: for lite ressurser allokeres til kilden for eksternaliteten
- ▶ Ikke alle kostnader/gevinster fanges opp av prisene
- ▶ Subsidie/avgift kan internalisere virkningen

Markedssvikt - kollektive goder

- ▶ Ingen rivalisering mellom konsumentene
- ▶ Slike goder vil ikke produseres (i effektivt omfang) i markedet
- ▶ Frivillige bidrag gir underforsyning
- ▶ Myndighetene kan finansiere produksjonen

Vridende skatter

2. VT ikke gyldig

- ▶ Hva skattevridninger *er*
- ▶ Konsekvenser av skattevridningskostnader
- ▶ Skatt på varer, skatt på arbeidsinntekt
- ▶ Priser signaliserer ikke lenger verdi i alternativ anvendelse for alle goder

Ressurser er knappe!

- ▶ Effektiv allokering av ressurser
- ▶ Allokering av ressurser i markedet

Vår metode

Bruk av modeller:

- ▶ Presiserer hvilke forenklinger som ligger bak resonnementene vi gjør
- ▶ Tvinger oss til å være presise
- ▶ Gjør at vi enklere kan identifisere viktige mekanismer
- ▶ Gjør forutsetninger enkle å angripe